

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ ΑΓΝΗΣ ΧΑΡΔΕΡ

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Ἡ μητέρα εἶχε затέβη στὸν κήπο μὲ τὰ παιδάκια τῆς, γιὰ νὰ τρυγήσουν τὴ μονάκριβη μηλιά τους πού ἦταν ἐκεῖ, πίσω ἀπὸ τὸ σπιτάκι πού καθόντουσαν. Ἦταν ἡμέρα μεγάλης χαρᾶς αὐτῆ. Τὰ μικρὰ κούκλα μῆλα κρεμόντουσαν λαχταριστὰ ἀνάμεσα στὸ πράσινο φύλλωμα. Οἱ τρεῖς μικροὶ ἀνέβησαν στὰ κλαδιά καὶ πετοῦσαν τοὺς ὄμοιους χαρτοὺς στὴν ποδιά τῆς ἀδελφούλας τους, πού περίμενε ἀπὸ κάτω. Καὶ ὁ μικρότερος μπεμπέ, πού δὲν μποοῦσε νὰ σκαφαλώσῃ πάνω στὴ μηλιά, χοροπηδοῦσε ἀπ' τὴ χαρὰ του ὅταν ἄρπαζε μὲ τὰ χεράκια του κανένα μῆλο, ἔτσι καθὼς ἔφευγε κάτω.

Ἡ μητέρα ἐκίταττε πέρα, στὸ δρόμο πού ἔφερνε στὸ χωριὸ καὶ μακρύτερα ἀκόμη. Ἐνας ἄνθρωπος ἐρχόταν ἀπ' ἐκεῖ. Ἐνας ἄνθρωπος πού δὲν τὸν ἔβλεπε γιὰ πρώτη φορὰ. Τὸν εἶχε ἰδεῖ νά-ρχεται ἄλλη μιά φορὰ, μὲ τὸ μαῦρο ἀκούμερο στὸ κεφάλι, μὲ τὸ μαῖορο του μανδύα, μὲ τὰ ξεθοιασμένα του ροῦχα, στὶς βαρύτερες στιγμὲς τῆς ζωῆς τῆς. Ὅταν εἶχε πεθάνει ὁ ἀντρας τῆς. Τὸν εἶχε ἰδεῖ τότε νὰ τρέχει μέσα στὸ χιόνι, νὰ μπαίνει σπiti καὶ νὰ στεκῆ δίπλα στὸ κρεβάτι τοῦ μακαριτοῦ, μὲ τὸ σκουφί του χωμένο βαθεῖα στὸ κεφάλι του.

Κ' ἔτσι σάν τὸν ξανατίκρυσε τώρα, τὴν ἐκυρίεψε μιά ξαφνικὴ ἀμηχανία καὶ ἔτρεξε πρὸς τὴν πόρτα τοῦ κήπου. Στάθηκε ἐκεῖ καὶ πρόθυμε μὲ χτυποκάδι. Θὰ προσπερνοῦσε τάχα ὁ παράξενος, ὁ τρομερὸς ἐκείνος ἄνθρωπος ἢ θὰ στέκοταν μπρὸς τὸ σπιτι τῆς;

Ἐκεῖνος προχώρησε, στάθηκε μπρὸς τὴν πόρτα καὶ ἔπειτα μπήκε μέσα. Ἡ μητέρα ἄρχισε τότε νὰ τρυφή σάν τὸ κλάμα καὶ ἔρχισε μὲ ἀγωνία τὸ βλέμμα τῆς ἔπάνω στὰ παιδά τῆς. Τὰ παιδά ὅμως δὲν φάνηκαν νὰ προσέξουν τὸν ὀδοιπόρο μὲ τὰ ξεθοιασμένα φορέματα. Ἐξακολοῦθουσαν νὰ γελούν καὶ νὰ παίζουν, τρυγώντας τὴ μηλιά.

— Τί θέλεις; ρώτησε τότε τὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνον ἡ μητέρα. Γιατί ξαναρχεσαι στὸ σπιτι μου; Δὲν πέρασε οὔτε ἕνας χρόνος ἀκόμη πού ὁ ἀντρας μου ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ μῦτια του...

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀποκρίθηκε. Ἀλλὰ τὰ βλέμματά του ἐκαρσώθηκαν λαχταριστὰ πάνω σ' ἕνα ἀπὸ τὰ παιδά πού ἔπαιζαν καὶ ἠγόουσαν.

— Γιατί τὸ κιντίζεις ἔτσι τὸ παιδί μου; ξαναρώτησε μὲ ἀνατοχή ἡ μητέρα.

Ὁ ἄνθρωπος τὴν ἐκίταττε κατάματα.

— Ἐχεις ἔξη παιδιὰ!... ἔμοιμοῦρισε ἀνάμεσα στὰ δόντια του. Καὶ εἶσαι τόσο φτωχὴ!... Ἄν σου ἔπαιρνα τὸ ἕνα...θὰ μποοῦσα νὰ τὸ κιντίζω καλύτερα ἀπὸ σένα!

— Φέμματα! φώναξε ἡ μητέρα καὶ δάκρυα τῆς ἦσαν στὰ μάτια. Κανεὶς δὲν θὰ μποοῦσε νὰ κιντίζῃ καλύτερα ἀπὸ μὲνα τὰ παιδιὰ μου, κ' ἂν εἶμαι φτωχὴ!

Ὁ ἄνθρωπος ἐκούθησε τὸ κεφάλι του:

— Πρέπει ὀστόσο νὰ μοῦ δώσης ἕνα παιδί σου! τῆς εἶπε. Ὁ! ὅπου θέλεις ἐσύ! Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πάω χωρὶς τὴ θέλησί σου κἀνὰ πού εἶνε δικό σου. Διάλεξε μοναχὴ σου πού θὰ μοῦ δώσης...

Ἡ μητέρα ἐκίταττε τότε τὰ παιδιὰ τῆς, τὸ ἕνα ὑστερ' ἀπὸ τὸ ἄλλο. Μιά ἀγρία ἀπελασία ἦταν ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό τῆς, στὸ βλέμμα τῆς.

— Μοῦ χρειάζονται ὅλα...εἶπε στὸ τέλος. Καὶ σ' ὅλα χρειάζομαι ἐγὼ. Δὲν μπορῶ νὰ ἀποχωριστῶ ἀπὸ κανένα!

Μὰ ὁ παράδοξος ἄνθρωπος ἔξακολούθησε νὰ μένῃ ἐκεῖ, χαρφωμένος, μπροστὰ τῆς.

— Δός μου αὐτὸ τὸ ἀγοράκι σου, πού εἶνε σκαρφαλωμένο ἐκεῖ πάνω, στὰ κλαδιά, τῆς εἶπε.

— Ὁχι! Ὁχι!... φώναξε ἡ μητέρα. Εἶνε τὸ μεγαλύτερό μου... Εἶνε τὸ καλύτερο στὴν τάξη του!... Ὁχι!

— Δός μου τὸ ἄλλο τότε... ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ ξανθὸ παιδάκι... Δὲν πάει ἴσως τόσο καλὰ στὰ μαθήματά του αὐτό!

— Naί, μὰ εἶνε τόσο χαροῦμένο! Καὶ μὲ κάνει νὰ ξεχνῶ τὴ θλίψη μου μὲ τὰ γέλια του...

— Ἄς εἶνε. Δόσωμ τότε τὸ κοριτσάκι αὐτό...

— Ὁ! τὴ μικρούλα μου!... ἐκαρσώθη ἡ μητέρα. Τὴ μικρούλα μου ποῦχε τὸ ὄνομα τῆς μητέρας μου! Ἀὐτὴ ξεποδαριάζεται ὅλη τὴ μέρα τρέχοντας στὶς δουλειές μου! Ἀὐτὴ περιποιεῖται τὸ μικρό. Ὁχι, ποτέ! ποτέ!...

— Μὰ δός μου λοιπὸν ἕνα ὀποιοδήποτε παιδί σου, αὐτό... ἐκεῖνο... Καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶδεν μὲ τὴ σειρά δὺο παιδάκια πού ἔπαιζαν παραπέρα στὴ γλῶσση.

Μὰ ἡ μητέρα ὀλοῦλαξε μὲ παραφορὰ:

— Ὁχι, ὄχι!... Μὴν ἀγγίξῃς τὰ διδυμὰ μου... εἶνε δὺο λουλουδάκια στὸ ἴδιο κλαδί. Μὴ!... Φεῖγα, φεῖγα, μακριὰ ἀπ' ἐδῶ!...

Εἶχε ὀρθοθεῖ μπροστὰ του τώρα καὶ τὸ στήθος τῆς ἔπαυε μὲ ὀρμή. Ἦταν ἀποφασισμένη νὰ παλιψη μὲ τὴν κρῆα ἐπιμονῆ αὐτοῦ τοῦ σατανικοῦ ὀδοιπόρου. Καὶ νὰ νικήσῃ!

Ὁ ἄνθρωπος τὴν ἐκίταττε γιὰ μιά στιγμὴ, κ' ἔπειτα τράβηξε ἀργὰ πρὸς τὴν πόρτα. Ὅταν ἐπάτησε τὸ πόδι του στὸ κατώφλι, ξαναγύρισε τὸ κεφάλι του:

— Καλὰ, εἶπε, θὰ ξανάρθω ὑστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνο. Σκέψου!... Θέλω ἕνα παιδί σου. Ἄν καὶ τότε μοῦ ἀνηθῆς, θὰ σοῦ τὰ πάω καὶ τὰ ἔξη. Φεῖγὼ τώρα, γιατί ἐγὼ κ' ἄλλη δουλεύω.

Κ' ἔκλεισε τὴν πόρτα καὶ ἐχάθηκε στὴν ἀγκωνὴ τοῦ δρόμου, πού ἔφερνε πρὸς τὸ χωριό.

Ἦρθε ὁ χειμώνας κ' ἔπειτα τὸ καλοκαίρι. Ἡ μηλιά στὸν κήπο ἐφορτώθηκε καὶ πάλι μὲ μῆλα. Ἡ μητέρα ἦταν πολὺ πικραμένη καὶ ὀλοῦνα ἐκίταττε στὸ δρόμο. Τὰ παιδά ἔπαιζαν καὶ γελούσαν. Ὅμως, ἕνα βράδυ τὸ ξανθὸ κοριτσάκι ἐπλησίασε τὴ μητέρα του καὶ τῆς εἶπε:

— Μητέρα, πές μου, γιατί εἶσαι θλιμμένη, καλὴ μου μητερούλα; ἀπὸ τότε πού ἦρθε ἐκεῖνος ὁ παράξενος διαβάτης, οὔτε μιλᾶς πεῖα ὅπως πρῶτα, οὔτε γελᾶς.

Ἡ μητέρα ἀνεθῆκε ἐντρομή.

— Μὰ τὸν εἶδες ἐσύ τὸ διαβάτη ἐκεῖνον; ρώτησε ταραγμένη.

— Καὶ βέβαια τὸν εἶδα...Μὰ κ' ἐκεῖνος μὲ εἶδε, μητέρα... Μοῦ ἔφραξε μιά ματιὰ πού δὲν μπορῶ ἀκόμη νὰ τὴν ξεχάσω...Τὴ ἤθελε; ...

Ἡ μητέρα δὲν ἀποκρίθηκε. Ἀνασῆκωσε μοναχὰ τοὺς ὄμους, καὶ τὰ δάκρυα πλημμύριζαν τὰ μάτια τῆς.

Τὸ ξανθὸ κοριτσάκι τὴν ἐχάιδεψε ἀρεκτὴ ὥρα. Ἐπειτα ἐνήταξε, πῆγε στὸ κρεβάτιάκι του, καὶ ὅταν, ὑστερ' ἀπὸ λίγο, ἡ μητέρα τὸ ἐπλησίασε, εἶδε πὸς ἐκοιμόταν. Ἐσκυψε τότε ἀπάνω του, τὸ πῆγε στὴν ἀγκαλιά τῆς καὶ τὸ πῆγε στὸ δικὸ τῆς κρεβάτι...

Ἀπὸ τότε δὲν ἤθελε νὰ τὸ ἀφήσῃ ἀπὸ κοντὰ τῆς. Τὰ μῆλα ἦσαν ὄμοια παιδά, καὶ ὅλοι βγήκαν στὸν κήπο γιὰ νὰ τρυγήσουν τὴ μηλιά.

Ὅμως ἀξάφνα εἶδαν πᾶσι τὸ κοριτσάκι δὲν ἦταν ἐκεῖ. Καὶ ἡ μητέρα βγήκε ταραγμένη στὴν πόρτα.

Ρώτησε διαβήτες πολλούς, ὅμως κανεὶς τους δὲν εἶχε ἰδεῖ τὸ κοριτσάκι μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά. Ἀξάφνα, στὴν ἀγκωνὴ τοῦ δρόμου,

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΝΕΟ ΚΟΣΜΟ

Τό δειπνόν των μελλοθανάτων

Στις φυλακές της Αμερικανικής πόλεως Κολόμπους της Πολιτείας Όχο, κρατείται ένας διάσημος δολοφόνος ο Τζόν Σάμπο, τόν όποιοι οι συναδέλφοι του ονομάζουν «The Kid» (τό παιδί) επειδή εινε νεαρότατος και ό όποιος έχει καταδικασθεί εις θάνατον γιά τους φόνους που έχει διαπράξει.

Πρό δύο εβδομάδων ο Τζόν Σάμπο γιόρταζε την 20η επέτειο των γενεθλίων του και επί τη ευκαιρία, προσέφερε ένα πλοίσιο δειπνόν εξ συγκρατομένων συναδέλφων του, άπ' τους όποιους οι πέντε, εινε όπως και αυτός, καταδικασμένοι εις θάνατον. Γιά τό δειπνόν αυτό ο Σάμπο έξοικισε 10 δολάρια άπ' τά 25 τά όποια έχει καταθέσει στον ταμία της φυλακής και τά όποια αποτελούν τις τελευταίες οικονομίες άπ' τό έντιμόν επάγγελμά του.

Τό δειπνόν των μελλοθανάτων, όπως αναφέρουν οι Αμερικανοί δημοσιογράφοι πού τό παρακολούθησαν, διεξήχθη με άδιάκοπη ευθυμία. Βλεπόντάς τους κανέναν δέν θά υπέθετε, άν δέν τό ήξερε, ότι οι έξι από τους συνδαιτημένους πρόκειται σε λίγους μήνες να καθήσουν επάνω στό τρομερό και άμείλιχτο ηλεκτρικό έδωλό.

Τό μενού άποτελείτο από κοτόπουλο με πουρέ πατάτες, από ψάρι μαγιονέζα, από πατάτες ζαχαρωμένες, από κοκκινες πιπεριές τών Άνδών όμως, αλάδια αλάτια, ήψια παραγεμιστά, και από μοιζούν. Απέναντι στον Σάμπο ήταν τοποθετημένο μία μεγάλη τούρτα ποι την φώτιζαν εικοσιένα ηλεκτρικά κεριά.

Μετά τό δειπνόν οι συνδαιτημένες κάπνισαν θαυμάσια πούρα της Αβάνας, έκτός του άμφιτριόνος, ό όποιος σήμετέον εινε φανατικός έχθρός του άλκοολισμού και του καπνού.

—Οι συνδαιτημένες άνεκλήριζαν τον Σάμπο «άμφιτριόνα πρώτης τάξεως» και τού ευχθήριαν βίο σύντιμο—άφού πρόκειται να θανατωθή σε λίγες βδομάδες—άλλά ευχάριστον και ευθύμιον... Αμήν!

*** Ένας πρακτικός δικαστής

Στό Σικάγο της Αμερικης, πρό δύο εβδομάδων, είχε συλληφθή έπ' αυτοφόρο κάποιος λαοποδότης, πορτοφολάς, την στιγμή άκριβώς που έπιχειρούσε να κλέψη τό πορτοφόλι κάποιου διαβόλου.

Οι άστυφύλακες, σύμφωνα με τόν Αμερικανικό νόμο, τόν όδηγησαν στό Ατόφωρο Πλημμελειοδικείο, τό όποιο συνεδριάζει διαρκώς και τό όποιο κατεδικάσε τόν λαοποδότη μόνο σε πρόστιμο 25 δολλαριων, άφού δέν κατηγορείται για τίποτε άλλο, παρά μόνο για άπόπειρα κλοπής.

Αλλά τά ειςοσιπένες δολάρια έπρεπε να τά πληρώσει άμέσως ο λαοποδότης.

— Δέν έχω τόσα λεφτά άπάνω μου, ειπε στον δικαστή.

Οι άστυφύλακες έψαξαν τις τσέπες του και πραγματικά τού βρήκαν μόνον πέντε δολάρια.

— Δέν σημαίνει τίποτε, τότε ειπε τότε ο δικαστής. Αφίστε τον έλεύθερο και πάρτε τον από πίσω. Σε λίγη ώρα θά έχη βρή μέσα σε κάποια ξένη τσέπη τά είκοσι δολάρια πού τού χρειάζονταν...

Έτσι και έγινε...

ΓΙΑΤΙ ΠΙΝΟΥΝ

ΛΙΓΟ ΝΕΡΟ ΤΑ ΓΑΪΔΟΥΡΙΑ

Ξέρετε ότι τά γαϊδούρια πίνουν ελάχιστο νερό, λιγώτερο από κάθε άλλο ζώο, κ' άπ' αυτά τά πουλιά άκόμη; Και ξέρετε γιατί; Την έξήγησι τού παραδόξου αυτού φαινομένου την έδωσε κάποιος Ίταλός γιατρός τού 16ου αιώνου, ό Γερόνιμος Κάφραντας, σ' ένα βιβλίο του, τό όποιο έξέδωσε λατινικά τό 1578 τόν Μιλάνο και στό όποιο γράφει τά εξής:

«*Ο Θεός, για να εινε τα γαϊδούρια άπομονωτικά τά έπλασε κοντά και ήλιθία σε ύπερβολικών βαθμό. Πίνουν ελάχιστο νερό, όσο φτάνει να βρέξουν τά χείλη τους. Και τούτο επειδή βλέπουν μέσα στό νερό την οικία πού ριχθούν τά αυτιά τους. Έπειδή δε φοβούνται μήπως... τους βραχούν τ' αυτιά, πίνουν γρήγορα-γρήγορα λιγιστό νερό και τραβούν τό δρόμο τους!...*»

Πώς σας φαίνεται ή έξήγησι αυτή; ... Λιγάκι δυσκολοχώνευτη βέβαια.

επρόβαλε άργά ό ίδιος παράξενος άνθρωπος. Έκανε να προσπεράσει, άλλ' ή μητέρα τόν κράτησε:

— Είδες τό κοριτσάκι μου; τόν ρώτησε.

— Τί μ' έρωτάς; έκανε εκείνος. Έγούστα κάτω εκεί, κατά τη ρεματιά, και έκείνο με είδε. Με έπλησίασε τότε και μου ειπε:

— Πήγανέ με στον πατέρα μου!... Έγώ τό πήρα στην άγκαλιά μου κ' εκείνο κοιμήθηκε. Κατάλαβες τώρα;

Και ο Χάρος— γιατί αυτός ήταν— άπομακρύνθηκε και πάλι άργά, χωρίς να γυρίσει να κυτάξει τά παιδιά τού έπαιζαν και γελούσαν τραγώντας τί μυλιά.

Μά ή χαροκαμένη μητέρα είχε ξεσπάσει εκεί παράμερα σ' ένα κλάμα πικρό, άπελαπημένο, άτελειωτο...

ΑΓΗΝ ΧΑΡΔΕΡ

ΜΙΚΡΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΤΟ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

— Κάποτε ζούσαν δύο έμποροι, φίλοι μεταξύ τους, πού έκαναν τό ίδιο έμπόριο και οι δυο τά πού τά μαγαζιά τους ήσαν τό ένα κοντά στό άλλο. Ένώ όμως ό ένας άπ' αυτούς πλούτιζε όλοένα και περισσότερο, ό άλλος είχε τμήμα όλοένα και μεγαλύτερες, και με λύπη έβλεπε να πλησιάζη ή οικονομική καταστροφή του.

Κι' αυτό γινόταν γιατί ό μόν πρώτος άρροσιωνόταν στις δουλειές του με ζήλο και με δραστηριότητα, ενώ ό άλλος τό είχε οίσει στό γλέντι και είχε έμπιστευθή στους ύπαλλήλους του την διεύθυνση τού μαγαζιού και τού σπιτιού του. Δέν μπορούσε δε να καταλάβη, πώς αυτό ήταν ή αιτία της οικονομικής καταστροφής του.

Μία μέρα λοιπόν πήγε στό μαγαζί τού φίλου του και τού ειπε: — Σε παρακαλώ, φίλε μου, για έξήγησέ μου, γιατί ή τύχη φέρονται τόσο διαφορετικά σε μās τους δυο, γιατί ή έννοει έσένα, ενώ έμένα με πολεμάει; Κάνουμε κι' οι δυο τό ίδιο έμπόριο, τά μαγαζιά εινε κοντά-κοντά και μου φαίνεται πως γώ δέν ύστερο σε έξυπνάδα. Και όμως έσένα ή δουλειές σου πάνε όλοένα καλύτερα και τά κέρδη σου αυξάνουν, ενώ ή δικές μου δουλειές πάνε χειρότερα και τά δέν έχω παρά μόνο ζήμιες. Μήπως έχως κανένα μαγικό φυλαχτό πού σου φέρνει τύχη;

Ο άλλος ήξερε την αιτία της κακορίζικιας τού φίλου του, μα από λεπτότητα δέν ήθελε να τού τό πη όρθά-κορτά και τού άποκρίθηκε:

— Λοιπόν φίλε μου, καλά τό σκέφτηκες. Έχω κληρονομήσει άπ' τόν πατέρα μου ένα φυλαχτό άτίμητο. Τό φρόσ στό λαμό μου κ' έτσι τό περιφέρω καθημερινώς σ' όλες τις γωνίες τού σπιτιού μου και τού μαγαζιού μου, άπ' τόν στοβόλιωνα στην κρασαποθήκη κ' άπ' την κρασαποθήκη στό περιβόλι. Και φαίνεται πως ό περιπάτος αυτός τού φυλαχτού μου πού φέρνει ευτυχία και καλή τύχη.

— Αχ, αγαπητέ μου φίλε, θίχης την καλοσύνη να μου δανείσεις για λίγον καιρό τό θαυματουργό φυλαχτό σου; Έχει έμπιστοσύνη σε μένα... Θα σου τό γυρίσω γρήγορα.

— Πολύ ευχαρίστης, άποκρίθηκε ό άλλος. Έλα να με ξαναϊδής αύριο τό πρωί, για να σου τό δώσω.

Όταν την άλλη μέρα πήγε στό μαγαζί τού φίλου του ό κακορίζικος έμπορος, ξεκίνησε τού παρέδωσε ένα φροντομια τυλιγμένο σ' ένα κομμάτι παλιό μεταξωτό ύφασμα.

Ο άνθρωπος μας τό πήρε με χαρά, τό πέρασε γρήγορα-γρήγορα στον λαμό του κ' άπό ζεινή την ήμέρα άρχισε να τό περιφέρει σ' όλες τις γωνίες τού σπιτιού του και τού μαγαζιού του.

Έτσι άνεληφθή άμέσως την άκαταστασία πού βασιλευσε παντού, την άμέλεια και τή σατάλη πού έκαναν οι ύπάλληλοι του, στους όποιους είχε έμπιστευθή να διευθύνουν τις δουλειές του, τό μαγαζί του και τό σπίτι του.

Στό κελάρι είδε χυμένο, έδώ κ' εκεί, κρασί, λάδι και μύθος! Στην κουζίνα πεταγμένα κομμάτια κρέας, ψωμάκια και ψάρια! Στόν στοβόλιωνα είδε σκορπισμένο καταγής και τσαλαπατημένο ένα σωρό σάκι! Πίσω άπ' τόν σταύλο βρήκε μεγάλες σίτρες χόρτο και κριθάρι, τό όποιο έκλεβαν οι ίπποκομοί και οι γελαδαρήδες άπ' τις φάντες τών ζώων, για να τό πουλούν χερνά για λογαριασμό τους.

Τέλος είδε ότι τά κατσίτσια του και τά βιβλία τών δοσοί ηγιών του ήσαν σε φρικτή άκαταστασία, ότι τά χρέη του ήσαν γραμμένα με τό παραπάνω, ενώ διάφορα ποσά πού τού χρωστούσαν δέν ήσαν καθόλου περασμένα στα βιβλία. Μ' άλλους λόγους, είδε έκείνο πού έπρεπε να είχε ίδη από καιρό και τό όποιο ήταν ή αιτία τών ζημιών του και της κακορίζικιας του. Κατάλαβε πως έκείνο πού τού έλειπε δέν ήταν ή έννοια της τύχης, άλλα τό **ματί τού άφέντη**, πού έπιβλέπει τά πάντα μες στό σπίτι, μες στό μαγαζί και στις άποθήκες, και τό όποιο όταν οι ύπάλληλοι τό νοιώθουν καρφομένο επάνω τους να τους έπιβλέπει, τότε δουλεύουν με περισσότερο ζήλο, με περισσότερη ενθουσιότητα και μεγαλύτερη δραστηριότητα.

Από τότε άρπασε τά γλέντια κ' όλες τις όφες της ήμέρας τις περνοσε γυριζοντας έδώ κ' εκεί στό μαγαζί του, στις άποθήκες και στό σπίτι του, έπιβλέποντάς τά πάντα. Από τότε έψιχαν και ή δουλειές του να ηγαίνουν πολύ καλά και γλύτωσε άπ' την οικονομική καταστροφή.

Όταν έπειτα από λίγες μέρες πήγε να έπιστρέψη στό φίλο του τού φυλαχτό, τόν ευχαρίστησε διπλά. Πρώτα για την πολύτιμη συμβουλή του και δεύτερο για τόν λεπτό και διακριτικό τρόπο με τόν όποιο τού είχε δώσει την πολύτιμη εκείνη συμβουλή.

H ΓΙΑΓΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΗΜΙΣΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΕΣ

«Όσες χριστιανές επί Τουρκοκρατίας παντρεύονταν Τούρκους— είτε με τή θέληση τους, είτε χωρίς τή θέληση τους—δέν άπελειόντο από όλα τά αγαθά της έκκλησίας.

Τά άποπλανηθέντα αυτά πρόβατα επειδή έθεωρούντο ότι με τό γάμο τους με Τούρκους, έμεναν κατά τό ήμισυ... χριστιανές, άπίσταν και τών μισόν... έκκλησιαστικών δικαιωμάτων. Τους έπετρέπετο να μείνουν στην έκκλησία άλλα μόνον να πέρουν άντιδορο, όχι όμως και να κοινωνούν.